

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
THIRD SEMESTER

Subject: Pune through the Ages (HISMJE-302)

Date: 09/12/2025

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1. Explain the various types of sources on Pune.
 2. Discuss the Pune in the Age of Chhatrapati Shivaji.
 3. Write Fourfold programme of Lokmanya Tilak.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1. Explain the Bhakti Movement in Pune.
 2. Explain the Pune under the Peshwas.
 3. Explain the Post-independence Pune.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
- a. Explain the Growth of Education in Pune.
 - b. What makes Modern Pune an attractive Place for the tourists students, professionals as well as pensioners.
 - c. Explain the historical importance of Deccan college, Pune.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१. पुण्याच्या इतिहासाची विविध साधने स्पष्ट करा.
 २. छत्रपती शिवकालीन पुणे स्पष्ट करा.
 ३. लोकमान्य टिळकांची चतुःसुत्री लिहा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१. भक्ति चळवळ आणि पुणे बदल माहिती लिहा.
 २. पेशवेकालीन पुणे बदल माहिती लिहा.
 ३. स्वातंत्र्योत्तर काळातील पुणे बदल माहिती लिहा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
- अ) पुण्यातील शिक्षणाची वाढ बदल माहिती लिहा.
 - ब) आधुनिक पुणे हे पर्यटक विद्यार्थी व्यवसायिक आणि सेवानिवृत्त व्यक्ति या सर्वांनाच आकर्षित का करते ते विशद करा.
 - क) डेक्कन कॉलेज, पुणे यांचे ऐतिहासिक महत्त्व लिहा.